

Farmari eräs ikkuna paimennukseen - Mitä näytöksissä näytetään?

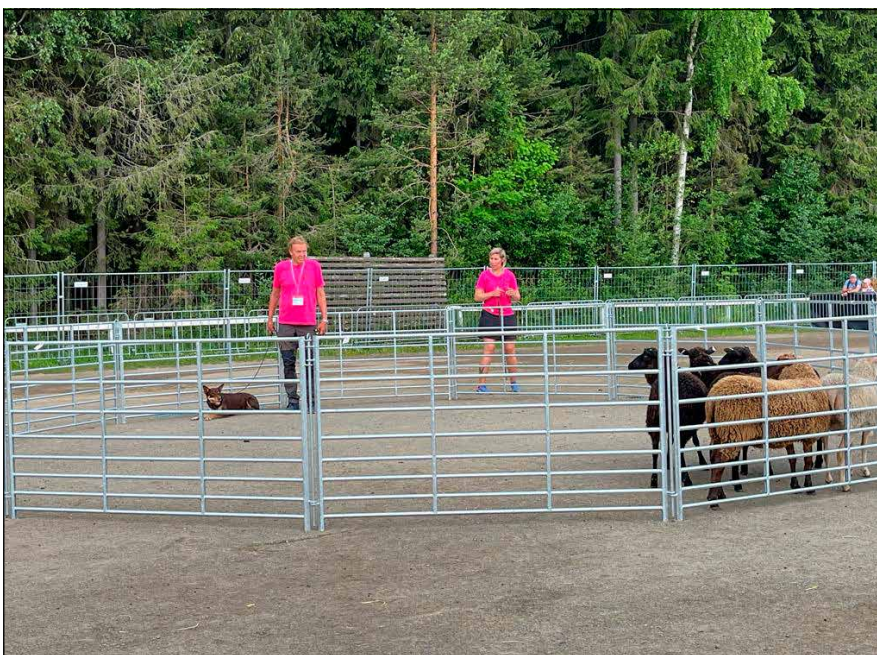
Teksti: Ann-Mari Lintunen

Tämän kesän Farmari kesä-heinäkuun vaihteesta on onnellisesti takana, jo sopivasti jäähtynein muistoin. Päällimmäiseksi mieleen jäi helle ja sen aiheuttama huoli. Miten lampaat jaksavat, miten koirat, miten ihmiset? Miten onnistutaan toimimaan niin, ettei nykyisessä hyvinkin herkässä asenneilmastossa saada kuumottavia kommentteja yleisön suunnasta. Kovasti näitä pohdittiin heti, kun sääennuste alkoi asettua polttaviin lukemiin. Onneksi lampaita oli varattu näytöksiin parikymmentä. Ne esiintyivät kahtena erillisenä ryhmänä, jotta päivän kolmessa näytöksessä eivät olleet aina samat hommaansa leipääntyvät eläimet. Näytösten oli määrä olla lähes

puolen tunnin mittaisia, mistä ajattelimme voitavan hyvin nipistää, jos eläimien kanssa tulee kuumuus- ja läähätysmurheita. Yhdeksän lampaan joukko päädyttiin jakamaan kahtia heti näytöksen alussa. Puolet huilasi käsittelynäytöksen rännin kokooma-aitauksessa ja puolet oli paimennettavina. Puolivälissä niitä vaihdettiin ja yhdistettiin lopussa ennen palautusta omaan teltaan, joka oli näytösalueen toisessa päässä. Lisämausteensa toivat erittäin liikunnalliset vuosikkaat suomenlammasuuheni, jotka suhtautuivat vieraisiin koiriin suurella varauksella ja vauhdilla. Kokeilupaimennusten aikana sattuihin pari karkaamista, ehkä hyvä niin. Näyttelykehän kulmat kerettiin vahvistaa irtoaidoin ennen yleisön

läsnäoloa ja vähän säätää, mitä niiden kanssa kannatti tehdä. Yllätyksenä itseleni näytökset todella kestivät sen puoli tuntia ilman ongelmia. Toki siihen sisältyi paljon puhetta suhteessa toimintaan. Hyvä selostus havaittiin taas kerran tosi tärkeäksi, ja toisaalta vaikeaksi toteuttaa, kun selostaja vaihtui lähes joka näytöksessä. Etukäteen sovittua käsikirjoitusta pyrittiin kuitenkin seuraamaan, ainakin summittaisesti.

Ihmiä kuvittelin mitoittavani riittävästi ständille, kun aamu- ja iltapäivävuoroihin oli aina viisi henkeä listalla plus pari varamiestä. Ständille se olisikin riittänyt ihan mukavasti, mutta näytösten pyörittäminen siihen päälle suht samalla porukalla oli aika kova rasti, varsinkin, kun usealla meistä oli myös muita toimia näyttelyn aikana. Pyyhkeitä yhdistykselle, joka järjesti maajoukkueleirin päällekkäin Farmarin kanssa viikonlopuksi. Kolmosluokan koiria ei lauaintaina ollut remmissä enää kuin yksi, eikä kovin tungokseksi muinakaan päivinä. Se rajasi jonkin verran sitä, mitä pystyimme näytöksissä tekemään. Joten erityiskiitos kaikki näytökset mukana ahkeroineet Anniina ja Bob, ja menestystä kansainvälisille kisakentille ilman asiaankuuluvaa leiritystä! Koiria oli yhdistyksen teltassa suuri määrä, helteen takia ketään ei voinut jättää autoon, ja kaikenlaista viiennystä piti keksiä jatkuvasti. Myönnän, omaa nuorisajaostoa oli ainakin ihan turhan paljon. Rapsuttelukoiria olisi saanut olla enemmänkin. Melkoiset lehmänhermot saa koiralla olla, että jaksaa jatkuvaa rapsuttelua vierailta ihmisiltä kolme päivää, mutta Matin Puuha ja Brona kunnostautuivat kiitettävästi

Farmarin paimennusdemonstraatio.

KUVA ANNE KONSTI

toimessa loppuun saakka. Onneksi moni kaveri auttoi lyhyempiä pätkiä. Tuntui, että yleisö oli koirien suhteen yllättävän valveutunut, lupaa silittelyyn osattiin pyytää, eikä kellekään tarvinnut vääntää rautalankaa siitä, ettei kaikkiin koiriin saanut koskea.

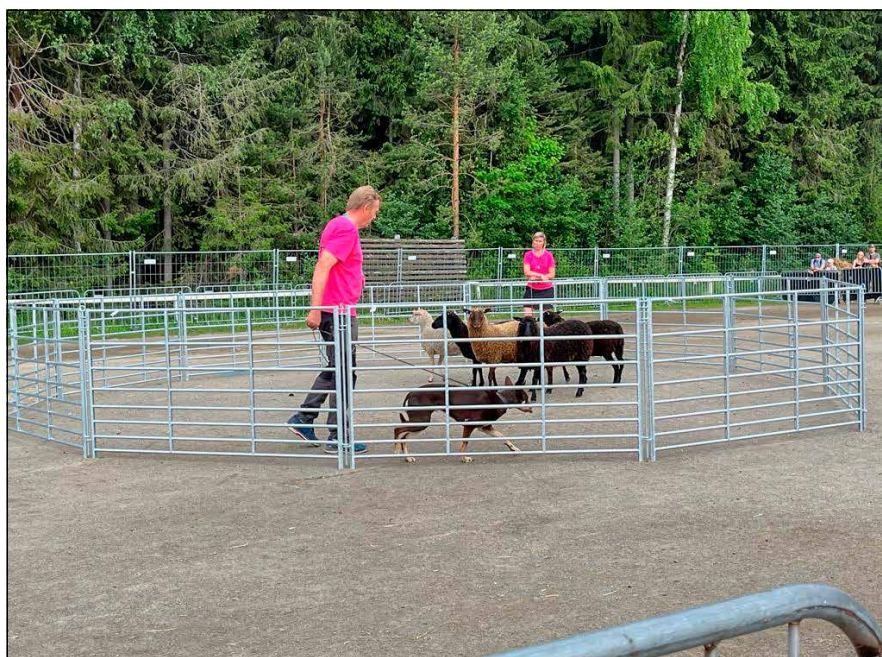
Vaikka jonkinlaista etukäteisvalmistelua yritettiin tehdä jo talvella, niin viime hilkulla kaikki lopulta suunniteltiin aina uusista banderolleista näytöksiin saakka. Teemana näytöksissä oli paimenkoiraihmissen kasvutarina. Miten se välittyi, enpä tiedä. Palautteen kerääminen yleisöltä jäi tekemättä, mikä olisi ollut aika hyvä asia jatkoa ajatellen. Ajatuksena oli, että pystyisimme kertomaan, miten tietoa paimenista löytyy ja miten koulutukseen saa apua. Sekä esitellä, miten pitkälle koiran kanssa voi päästä, ja miten alkeista on aloitettava. Esitimme osana näytöstä myös nuoren koiran alkutreeniä pyöröaidassa siten, että tätä demotreeniä veti Hessu tai Anniina ja yksi tai kaksi koirakkoa kävi ohjattavana. Omasta mielestäni ihan onnistunut juttu, mutta saattoi se olla vähän tylsääkin. Pyöröaitauksessa harmillista oli, että se vei paljon tilaa kentältä ja teki pientä sumpua katsomon eteen, jonka lampaat osasivat hienosti hyödyntää. Jälkikäteen tuli mieleen, että niistä pyörön aidoista olisi voitu laatia myös jotain muuta näytöksen eri vaiheisiin, esimerkiksi tekemällä suppilo tai maltanristi. Toisaalta sitten olisi taas tarvittu vähän lisää käsi- ja jalkapareja kentälle.

Vaikka harras toiveeni oli, että näytöksiin, nimenomaan pyöröaitauksen ansiosta, olisivat voineet osallistua monen tasoiset koirat, oli tilanteen jännittävyys ja liukkaat lampaat hankala yhtälö. Joten kun näytöksessä esiteltiin ns. ensitreeniä, oli koirakon esitettävä hiukan kokemattomampia. Ei saanut olla liian taitava, niin ettei kouluttaja päässyt korjaamaan ohjauksen tai koiran pieniä virheitä. Sopivat häröt olisivat olleet näytöksen kannalta hyviä. Kun yhdellä kertaa nuoren koirani Kymin häntä nousi pyörötreenissä ja se teki pienen pöllön hyppelyn, oli yleisöllä hauskaa. Jos koiralla oli liikaa tai liian vähän vauhtia ja intoa läpi 'treenin', ei yleisöstä välittynyt vastaavaa reaktiota. Lauantaina selostajana toimineen Annen peräämän draamankaaren kannalta juu-

Farmarin paimennusnäytöksessä suuri yleisö.

KUVA ANNE KONSTI

Pekka Kolehmainen ja Riia Farmarin paimennusdemonssa.

KUVA ANNE KONSTI

ri pikkumokat olisivat olleet hyvä juttu, mutta niiden suunnitelmallinen toteutus oli ainakin minulle liian vaikeaa.

Paimennus on maatalousnäyttelyn kannalta vetovoimainen ohjelmanumero suurelle yleisölle, toisaalta myös ammattilaisille suunnattua sisältöä. Tilaa eli ProAgria toivoi näytöksiin mahdollisimman työtyyppistä otetta. Päädyimme siis jättämään 'temput', esimerkiksi pujottehtävät pois. Eläinten kuljetusta vaimon mukaisesti, poisäinajona ja kahdella koiralla esiteltiin, jakoja ja häkityksiä tuli

luonnostaan, kun lampaista laitettiin aina osa porukkaa huilille. Yksi yleisösuosikki oli kokeneen koiran ohjaaminen katso-
mosta käsin pillittäen. Erityisen vaikutuksen teki myös koiran vesipaljuun meno käskystä. Kokeilimme myös (näytöksissä luultavasti uutena) ohjelmanumerona eläinten ruokkimista shown päätteeksi kiitoksena niiden osallistumisesta. Samalla tuli esiteltä monen koiran talviajan perushomma. Yhtään useammassa näytöksessä sitä ei kyllä olisi voinut tehdä, kauraa-astian ympäristö alkoi lammasneitejä

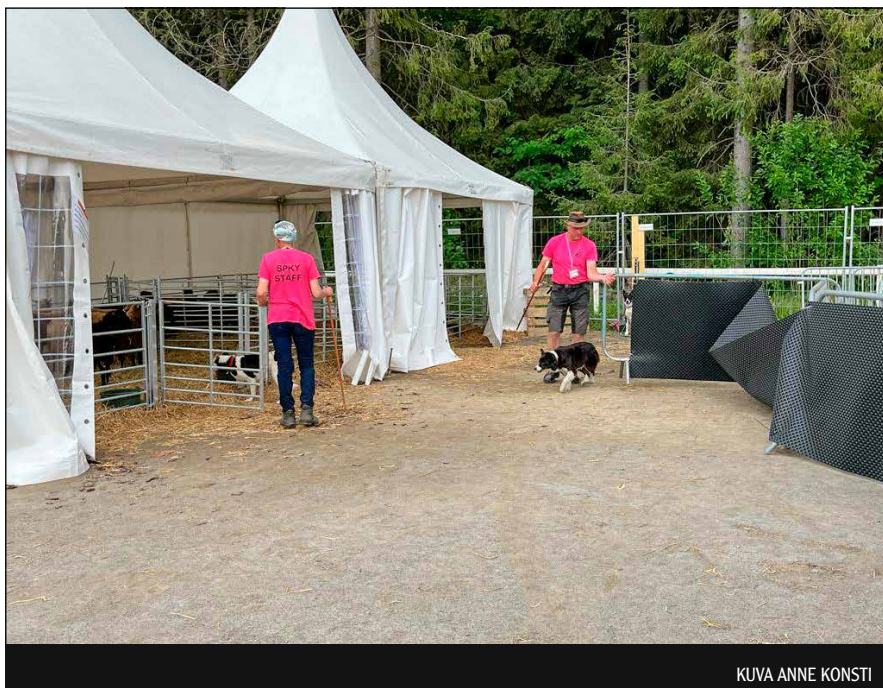
Virpi Farmarin näytöksessä.

KUVA ANNE KONSTI

koukuttaa kummasti viimeisenä päivänä. Ainakin sen paikkaa olisi pitänyt alkaa siirrellä, mikä tietty näin jälkikäteen ajateltuna olisi ollut tosi järkevä juttu jo ihan alusta pitäen. Keskipäivän käsittelynäytöksissä esiteltiin paimennuksen lisäksi rännitystä, punnitsemista, kiinniottoa ja rakennearvostelua. Selkeästi paimennus oli suosituin laji. Näyttelyssä oli mukana myös ankkapaimennus Hiidenniemen tilan Henna Erkkilän vetämänä.

Ensi kertaa vastuuhenkilöksi SPKY:n Farmari puuhaan päädyttyäni mielessä liikkui monenlaisia kysymyksiä niin en-

nen kuin jälkeenkin tapahtuman. Mitä haluamme kertoa? Miten sen kerromme? Mitä yleisö haluaa nähdä? Mitä näytöksien tilaaja haluaa meidän tekvän? Millainen kokoonpano ihmisiä ja koiria tarvitaan, että homma rullaa mukavasti? Miten kaikille mukana oleville saataisiin kiva kokemus osallistumisesta? Miten eritasoisia koiria voitaisiin näyttää mahdollisimman turvallisesti? Miten jaksetaan hyvillä mielin kolme päivää hymyillä ja touhuta? Kaikessa ei onnistuttu täydellisesti, mutta jotakuinkin kuivin jaloin, sorkin ja tassuin ehkä kuitenkin.

KUVA ANNE KONSTI

Isot kiitokset kaikille ständillä ja näytöksissä mukana olleille:

Heli Ahonen, Megan

Sari Heltelä

Anniina Holopainen, Felltop Bob

Anne Kolehmainen

Pekka Kolehmainen, Raija ”Pii”

Anne Konsti

Ann-Mari Lintunen, Karjapaimenen Riha, Kymi ja Tatsi

Sanna-Mari Lohva, Saara Lohva, Plättä ja Karjapaimenen MyJoy

Hanna Niskanen, Roeldog Sulo

Katri Nissinen

Helena Pesonen, Toryhill Bob, Toryhill Sid ja Tess

Virpi Räisänen, Nada

Sami Saukkonen, Don

Minna Surakka, Igor

Heikki Teittinen, Nikke ja Muscida's Rama

Matti Tuhkalainen, Farmirekun Brona, Puuha ja Papu

Lisäksi iso kiitos hyvähenkisesti yhteistyötä tehneelle lammasosaston muille talkooväelle:

Suur-Savon Lampurit ry

Suomen Lammasosuuskunta

Silja Jokiniemi / Suomen Keritsijät ry

Henna Erkkilä /

juoksuankkanäytökset

ProAgria Etelä-Savo ry

Suomen Lammasyhdistys ry

